

د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام

په کندهار ولايت کې د د کليو بيارغونې او پراختيا وزارت د کليوالي صنايعو ستر نندارتون د جلالتمآب رييس جمهور د هداياتو سره سم چې په کندهار ولايت کې بايد د کليوالي متشبينو د توليداتو د انکشاف او پراختيا په موخه بايد لازم اقدامات ترسره شو، ياد نندارتون چې د روان کال د قوس د مياشتې په ۱۲ مه نېټه د کندهار ولايت په عينو مېنه کې رسماً د دې ولايت د والي مرستيال، سکتوري رييسانو، مدني فعالانو او رسنيو استازيو په وړاندې پرانيستل شو. په کې د هېواد له ۷ زونونو څخه ۸۰ تنه کليوالي متشبينو خپل توليدات لکه لاسي صنايع، خوراکي توکي، زینتي توکي، زېورات... نندارې او خرڅلاو ته ايښي وو.

په دې گڼه کې:

- د ښځينه متشبينو د دويمې ناستې په غونډه کې د کليو بيارغونې او پراختيا وزارت د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام د متشبينو گډون
- د کليو بيارغونې او پراختيا وزارت د انستېټيوت له خوا د کليوالي اقتصاد...
- مېرمن شجاع! هغه مېرمن چې د ټولنې دردونه پخپلو انځورونو کې خلکو ته وړاندې کوي
- د کليو بيا رغونې او پراختيا وزارت د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام د بېرته...
- د کندهار ولايت د اقتصادي پياوړتيا په موخه د ځانگړې کمېټې دريمه ناسته...
- د بېرته را سټېدونکو لپاره د تشبثاتو د پرمختيا پروژې په گټه اخيستونکو د ټولنې او چاپېريال ساتې...

د کليو د بيارغونې او پراختيا وزارت د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام:

د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام د کليو بيارغونې او پراختيا وزارت يو له کليدي پروگرامونو څخه دی، چې موخه يې د هېواد د ۳۴ ولايتونو په ۷۶ ولسواليو کې د بې وزله کليوالي مېرمنو د اقتصادي او ټولنيز ژوند کچه لوړول دي. ياد پروگرام گابو د هېواد په هر ولايت کې دوه ولسوالۍ تر پوښښ لاندې راوستي دي. د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام په پنځه کلنه موده کې ۴۰۰۰۰ د سپما گروپونه، د پور او سپما ۵۰۰۰ کليوالي اتحادیې، ۵۰۰۰ توليدي گروپونه او ۵۰۰ توليدي اتحادیې جوړوي، چې شاوخوا ۶۲۵۰ کليوالي پرمختيايې شوراگانو يا CDCs په مرسته به دا هدف ترلاسه کړي.

د مياشتې غوره کارمند

محترم شمس الاسلام ياسر د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام WEERDP د مرکزي زون ارشد مسوول دی.

ښاغلي شمس الاسلام ياسر د نړيوالې سوداگرۍ په برخه کې د انگلستان له چستر پوهنتون او د عامه ادارې په برخه کې يې د هندوستان له اندرا گاندي پوهنتون څخه ماسټري ترلاسه کړې. نوموړي له نړيوالو او ملي ادارو سره د مديريت او رهبرۍ په مختلفو برخو کې ۱۲ کلنه کاري تجربه لري. چې له تېر يو کال راهيسې تر اوسه د کليو بيارغونې او پراختيا وزارت د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام سره د مرکزي زون د مسوول په توگه دنده ترسره کوي.

د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام سره د کار له پيل راهيسې يې تر اوسه خپله دنده په احسن ډول ترسره کړې او په دې سازمان کې د يو غوره کارمند په توگه پېژندل شوی.

د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام د رهبرۍ هيئت ورته له څښتن تعالی څخه روښانه راتلونکي او برياوې غواړي.

د دې ناستې په پرانستونډه کې د پټرولیم او معادنو پخوانی وزیرې آغلې نرګس نهان، مېرمن کامله صدیقي، د صنایعو او سوداګرۍ وزارت پخوانۍ مرستیالې، مېرمن آمنه احمدي، د مالیې وزارت د عوایدو عمومي رییس او له ټول هېواد څخه یو شمېر سوداګرو ګډون درلود.

په دې ناسته کې یو شمېر موضوعات لکه د مارکېټ پیژندنه، بشري منابع، د مدیریت تعریف او د هغه تګلارې د آغلې صغرا محمدي چې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام کارکوونکې ده برخوالو ته مطرح شول چې د ناستې ټولو برخوالو او د همکارو بنسټونو استازو یې په اړه بحث وکړ.

د ناستې په پای کې د بي بي خدیجې په نامه مډال ۱۵ مېرمنو ته چې د هېواد له ۱۳ مختلفو ولایتونو څخه راغلي وو ډالۍ شوه.

د مډال ترلاسه کوونکو مېرمنو په ډله کې د کلیو بیا رغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام د بامیان ولایت ګټه اخیستونکې زهرا محمدي هم شامله وه.

په هغه ناسته کې چې د ښځو د اقتصادي پیاوړتیا په موخه د ښځو د سوداګرۍ د خونې له خوا په سرینا هوټل کې جوړه شوې وه، د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام ۲۰ متشبثینو هم پکې ګډون وکړ.

د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د انستیتوت له خوا د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام په وسیله د جوړ شویو د پور او سپما کلیوالي اتحادیو په اړه د سروې پیل

اتحادیو څخه په ناڅاپي توګه د لېدنې لپاره په سروې کې ۱۷۵ اتحادې ټاکلي چې په نابیره توګه به ورڅخه د یوې سروې په ترڅ کې عملاً لېدنه کوي.

د یادونې وړ ده چې په یادو ولایتونو کې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام ډېرې پروژې پلي شوي او ډېر شمېر نورې پروژې لا د تطبیق او عملي کېدو په حال کې دي.

د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د حکم پر اساس په پام کې ده چې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام - WEERDP اړوند د پور او سپما د کلیوالي اتحادیو په اړه یوه سروې د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د انستیتوت لخوا د هېواد په پنځو ولایتونو (هرات، بامیان، بلخ، ننگرهار او پروان) کې په لار واچول شي.

د دې سروې لپاره د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د انستیتوت د څېړنو او سروې امریت په تخنیکي شکل په یادو پنځو ولایتونو کې له ټولو ۵۰۰

مېرمن شجاع! هغه مېرمن چې د ټولنې دردونه پخپلو انځورونو کې خلکو ته وړاندې کوي

په دې فکر به ډیره ژورېدلې، چې یوه ورځ د راډیو یا تلویزیون له لارې واورې چې د انځور کتنې لپاره یې څوک را روان دي. لېکن بیا به خواشینې شوه، چې هېڅوک ورته پام نه کوي او نه هم ورسره مرسته کوي.

کله چې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام د دوی کلي ته را ورسېده، په زړه کې یې نوې هیلې را وتوکېدلې، هغې په لومړي ځل د انځورگرۍ لپاره نه بلکې د ترشي جوړولو لپاره له سپما ګروپ څخه (1000) افغانۍ پور ترلاسه کړلې. ترشي باب یعنې اچارونه یې جوړ او بازار ته یې د پلورنې لپاره وړاندې کړل. مګر بیا هم له بهرنیو هېوادونو څخه د وارد شویو اچارونو له امله د هغې اچارونو کومه ګټه ونکړه.

هغه وایي: زموږ د کلي نورې مېرمنې هم اچارونه جوړوي، لېکن مهمه دا ده چې د خرڅلاو لپاره یې بازار موجود وي، موږ ټول کولای شو ډول ډول اچارونه جوړ کړو. که چېرته د پلورنې لپاره یې ښه بازار جوړ شي، نو ډېره ګټه به ترلاسه کړو.

هر کله چې به زهره د ژوند له ناخوالو ژورېدلې خپلې خونې ته به ولاړه او ځان به یې د انځورگرۍ په کار بوختاوه، چې دا ځل یې بیا هم د اچارو له جوړولو او پلورنې وروسته د نه ګټې په تر لاسه کولو همدا کار وکړ. سره له دې چې د انځورگرۍ له فن سره ډېره مېنه لري، لېکن په دې برخه کې هېڅ ډول رسمي زده کړه له کومې سرچینې څخه نه ده ترلاسه کړې.

سره له دې چې د انځورونو لېدونکي نلري، لېکن بیا هم له خپلې انځورکینۍ څخه ډېره خوشحاله او راضي ده. له سپما ګروپ څخه د پور په ترلاسه کولو یې کولای شول چې د انځور کینۍ لومړني توکي او وسایل رانیسي او د پخوا په پرتله ښه انځورونه جوړ کړي.

هغه زیاتوي، زموږ د ګروپ مېرمنې هره اونۍ خپل لاسي صنایع او تولیدات په غونډه کې یو بل ته د لیدو لپاره وړاندې کوي، له همدې امله هغه هم خپل انځورونه په غونډې کې نورو مېرمنو ته د کتنې او نېوکې په موخه وړاندې کوي. چې اوس د کلې نږدې ټولې مېرمنې د هغې د انځورگرۍ له فن څخه معلومات لري او هغه پخپل فن کې د لا زده کړو په موخه هڅوي.

له کلي څخه لېدونکې مېرمنې هره اونۍ د مېرمن زهره انځورونو ته د لېدو په موخه راځي او په اړه یې د خپلو اظهاراتو څرګندونه کوي، چې دا کار د اغلې زهره شجاع د خوښۍ لامل ګرځي.

هغې وویل: اوس د سپما ګروپونو جوړولو او پیاوړې کول دکلیوالو مېرمنو لپاره ځکه ډېر غوره دي، چې له دوی سره د اقتصادي موخو په ترلاسه کولو کې مرسته کوي.

آغلې زهره شجاع د سپما ګروپ او په ټوله کې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام څخه هیله لري، ترڅو وکولای شي چې د انځورگرۍ په یو معیاري کورس کې زده کړې ترلاسه او له هغه وروسته خپلو فعالیتونو ته پراختیا ورکړي؛ ترڅو خپل انځورونه په نندارتونونو کې د نندارې لپاره وړاندې کړي.

زهره وایي: د نندارتون له جوړولو څخه موخه دا ده، چې د افغانۍ مېرمنو استعداد او وړتیا ټولو خلکو ته په ډاګه شي، ترڅو هغوی یې درک کړي.

مېرمن زهره په ټولنه کې د پټو دردونو د څرګندونې لپاره انځور ګري یوه غوره لار ګڼي.

زهره شجاع هیله لري، چې یوه ورځ به د هغې انځورونه نه یواځې په هرات ولایت، بلکې د هېواد په نورو ولایتونو کې هم لېدونکې ولري.

مېرمن زهره شجاع هغه مېرمن ده، چې د ټولنې دردونه، هېلې او ناخوالې پخپلو انځورونو کې بیانوي. هغه اوس د کلیو بیا رغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام له خوا په یو جوړ شوي سپما ګروپ کې غړیتوب لري.

د هرات ولایت په دې بې وزله کلي کې مېرمنې خوشحال دي، چې په سپما ګروپونو کې یې غړیتوب ترلاسه کړې او د دې ګروپونو په مرسته یې ځانته د انځورگرۍ مختلف وسایل برابر کړي دي.

د دې کلي ځینو مېرمنې اچارونه جوړکړي، ځینې نور یې خامکونه ګنډي او خیاطۍ لري او ځینې نور یې بیا پخپلو کورونو کې د چرګانو پالنه او ساتنه کوي، چې حاصلات یې بازار ته وړاندې او په دې توګه خپلې اړتیاوې پوره کوي.

هغه زیاتوي د ۱۳۹۷ کال په لېنډې میاشتې کې د کلیو بیا رغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام زموږ کلي ته راغله، موږ به هر اونۍ ۲۰ افغانۍ پخپل ګروپ کې را ټولولې. د ګروپ د کارونو د ښه ترسره کېدو په موخه به ټول غړي په اونۍ کې یوځل سره را ټولېدلو او غونډه به مو جوړوله.

مېرمن شجاع وایي: له دې وړاندې یې هېڅ ډول د انځورگرۍ وسایل نه درلودل، لېکن بیا هم په نشته وسایلو کې به مې کوښښ کاوه ترڅو د خپلې ټولنې ستونزې د انځور جوړولو له لارې خلکو ته وړاندې کړم. پخوا به هغه ډېره ژورېدلې چې د هغه د انځورونو نندارې ته څوک نه راځي، نه هم د هغې کوښښونو ته په تشویقي بڼه څوک ارزښت ورکوي، د وسایلو په چمتو کولو کې ورسره چا مرسته نه کوله او نه یې پخپله په کافي اندازه پیسې درلودلې.

هغې به فکر کاوه چې شاید ټول عمر به د هغې جوړ شوي تابلوګانو ته د لېدو لپاره څوک رانښي، چې هغه وستایي.

د کلیو بیا رغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام د بېرته راستنېدونکو لپاره د تشبثاتو د پرمختیا پروژې ګټه اخیستونکو ته ایمني وسایل ویشل شول

د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام د (RED) له خوا ته د بېرته را ستانه شویو افغانانو سره د مرستې په توګه د حفاظتي تدابیرو په مناسبت نن د پلازمېنې کابل د کلیو پراختیا په ریاست کې یو شمېر وسایل ویشل شول، په دې وسایلو کې د غالیو اوبدلو لپاره جامې، خخلدانې، ملابند او د بدني روغتیا ساتنې په موخه چې د کار پر مهال پاکه هوا تنفس کړي ماسک یا پوزه بندونه ویشل شول.

د یادونې وړ ده چې دا پروژه د غالیو اوبدلو په برخه کې هېواد ته د بېرته راستانه شویو هېوادوالو لپاره د روزنیزه لیدنو سربېره، له مارکېټ سره د اړیکو په برخه کې د تولیداتو د پلورنې په موخه اسانتیاوې برابرې، چې اوس یې په دې سکتور کې د حفاظتي تدابیرو یا خوندي ساتنې لپاره نږدې د اوه میلونه او پنځه سوه زره افغانیو ایمني وسایل را نیولي، چې په لومړي ځل یې د دې پروژې شپېته ګټه اخیستونکو ته په پلازمېنې کابل کې د وسایلو ویش ترسره کړ.

د ایمني وسایلو د ویش دا لړۍ په کابل کې د یادې پروژې په ګټه اخیستونکو روانه او په ولایتونو کې به هم په نږدې کې پیل شي.

هېواد ته د بېرته راستنېدونکو افغانانو لپاره د تشبثاتو د پرمختیا پروژه (RED) له څه باندې یو کال راهیسې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام تر سیوري لاندې فعالیت لري، چې د پلازمېنې کابل په شمول یې ۷ ولایتونه تر پوښښ لاندې نیولي. یادې پروژې په دې موده کې د پلازمېنې په ګډون د هېواد په ۷ ولایتونو کې نږدې ۵۰۰۰ د غالیو اوبدلو کارګاوې په بېرته راستانه شویو هېوادوالو ویشلي، چې په دې توګه یې نږدې پنځلس زره هېواد والو ته د غالیو اوبدلو او پروسس په سکتور کې بوختیاوې پیدا کړي.

د کندهار ولایت د اقتصادي پیاوړتیا په موخه د ځانګړې کمېټې دریمه ناسته ترسره شوه

دې لار کې یې ترسره کړي وو او د جمهوري ریاست د مقام تاییدې یې هم د کمېټې له غړو سره شریکه کړه. له هغه وروسته د اراضي او ښار جوړونې معین، د کرنې اوبو لګولو او مالدارۍ معین، د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام اجرایوي رییس او نورو اړوندو ذیدخلو بنسټونو د دې کمېټې له کونښنونو څښتنه کړه.

رحمت الله قریشي د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا پروګرام اجرایوي رییس، په کندهار ولایت کې د دې پروګرام د پنځه کلن اقتصادي پلان په اړه خبرې وکړې، نوموړي زیاته کړه: دې پروګرام په کندهار ولایت کې دوه ولسوالۍ ډنډ او دامن تر خپل پوښښ لاندې راوستي، په دې ولسوالیو کې به ۱۱۷۰ سېما ګروپونه جوړ او له دې لارې به د پروګرام د مالي او تخنیکي مرستو لپاره ۱۱۷۰۴ هېوادوال تر خپل پوښښ لاندې راولي؛ چې تر اوسه د دې ولسوالیو ۴۵۰۰ مېرمنو او نارینه وو په ۵۶۰ سېما ګروپونو کې ګډون کړی.

سربېره پر دې یو ستر ښځینه بازار چې د دې پروګرام له کلیدي فعالیتونو څخه ګڼل کېږي، د کندهار ولایت په ګډون د هېواد په (۷) زونونو کې به د پروګرام له خوا جوړ شي، چې د وطني محصولاتو لپاره د بازار موندنې او د ښځو د اقتصادي ځواکمنتیا په موخه یو ستر ګام بلل کېږي.

د ناستې په پای کې ټولو ګډونوالو ژمنه وکړه، چې په دې برخه کې به په ډېر اخلاص، همغږۍ او په نه سترې کېدونکې بڼه کار کوي.

د جلالتماب جمهور رییس د لار ښوونې پر اساس یوه ځانګړې کمېټه د افغانستان د هوايي ډګرونو د اقتصادي پراختیا د ریاست په چوکاټ کې جوړه شوه، یاده کمېټه د کندهار ولایت د اقتصادي پیاوړتیا لپاره طرحه چمتو کړې، چې د جمهوري ریاست له خوا یې تایید هم شوې.

په دې ناسته کې لومړی د دارالانشاء رییس او د ریاست سرپرست نصرالله صاحب زاده د دې کمېټې له هغو دوامداره کونښنونو څخه مننه وکړه چې په

د بېرته را ستنېدونکو لپاره د تشبثاتو د پرمختيا پروژې په گټه اخيستونکو د ټولنې او چاپېريال ساتنې لپاره ۷۲۰ بڼولونو ویشل شول او د پرمختيايې شوراگانو کليوالي استازو ته د ۷۲۰ کارگانو مسووليت سپارل شو.

د يادونې وړ ده چې تر اوسه په هرات ولايت کې د پروژې ۷۲۰ تنه گټه اخيستونکيو نږدې ۵۲۸ تختې غالۍ چې ۲۳۰۵ متر مربع ته رسېږي د نهه سوه څلور زره افغانينو په قيمت اوبدلي او عايدات يې ترلاسه کړي.

د پروگرام له کاري تگلارې سره سم د غالو اوبدلو دا کارگاوې د کليوالي پراختيايې شوراگانو د استازو پر وړاندې د پروژې په گټه اخيستونکو وېشل شوي، چې اوس د هغوی ملکيت يادېږي، ترڅو بېرته راستنېدونکي هېوادوال په دوامداره توگه د اقتصادي پياوړتيا په موخه له دې کارگانو څخه گټه پورته کړي. په دې پاملرنې سره چې د يادو گټه اخيستونکو لپاره د کارموندنې په برخه کې د پروگرام دنده ترسره شوې ده، د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام غوښتنه او د کليو بيارغونې او پراختيا وزارت منظوري دا ايجابوي، ترڅو له دې وروسته د غالۍ اوبدلو د کارگانو د خوندي ساتنې او ترميم مسووليت په رسمي توگه د کليوالي پرمختيايې شوراگانو مسوولينو ته وسپارل شي، چې د دې ناستې په څنډه کې د ویشل شويو کارگانو د ساتنې او گټې اخيستني مسووليت هم په رسمي توگه د پرمختيايې شوراگانو ريسانو او نورو مخورو ته په کليوالي کچه وسپارل شو.

د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام د هرات ولايت څلور ولسوالۍ تر پوښنې لاندې راوستي، چې په ټوله کې به د دې ولسواليو ۳۶۰ کلي له پروگرام څخه گټه پورته کړي. په دې شمېر کليو کې به دا پروگرام ۲۸۷۶ سېما گروپونه، د پور او سېما ۳۶۰ کليوالي اتحاديې او همدا راز توليدي گروپونه جوړ وي. د دې بنسټونو له جوړولو څخه موخه د پيسو د سپمولو، د پانگونې، مالي سرچېنو ته د خلکو د لاس رسۍ او په ټوله کې د کليوالو متشبثو او صنعتلرونکو هڅول دي؛ ترڅو د خپلو اقتصادي او توليدي فعاليتونو د پياوړتيا په موخه له دې سرچېنو څخه گټه پورته کړي، چې په دې کار سره به په مستقيم او غير مستقيم ډول په مختلفو برخو کې هېوادوالو ته مشغولتياوې پيدا شي.

د يادونې وړ ده چې د اړوندې غونډې په پای کې له ککړتيا څخه د ټولنې او چاپېريال د خوندي ساتنې بڼولونه/ بستې د پروگرام په گټه اخيستونکو ووېشل شول.

د يو لړ رسمي مراسمو په ترڅ کې د ټولنې او چاپېريال ساتنې په مناسبت د بېرته راستنېدونکو د پروژې په فعاله اخيستونکو هېوادوالو باندې د هرات ولايت د کليو بيارغونې او پراختيا رييس ښاغلي محمد صديقي په حضور کې د ۷۲۰ د خوندي ساتنې بڼولونه ووېشل شول. په دې مراسمو کې چې د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا پروگرام ولايتي مسوولينو، د غالو صادرونکو او جوړونکو، د پرمختيايې شوراگانو ريسانو، د غالۍ اوبدونکو کليو استازو برخه اخيستې وه، د بېرته راستنېدونکو لپاره د غالو په سکتور کې د تشبثاتو د پياوړتيا پروژې په گټه اخيستونکو ۷۲۰ بستې يا بڼولونه چې د ټولنې او چاپېريال ساتنې وسايل پکې وو او مجموعي قيمت يې نږدې يوميليون يو سل او اتيا زره شپږ سوه اته افغانينو ته رسېده په هرات ولايت کې د دې پروژې په گټه اخيستونکو ووېشل شول. چې د هرات ولايت د انجيل، گذره، رباط سنگي د مختلفو سيمو ۹۱ تنه نارينه او پاتې ۶۲۹ مېرمنو ته دا وسايل ورکړل شول. د چاپېريال ساتنې دا بڼولونه له پروژې څخه د دې گټه اخيستونکو د اړتياو او کاري ځواک په مناسبت د پروژې د دوامداره ملاتړ په موخه ډالۍ شول.

له دې مرستې څخه موخه متشبثينو ته د توليد په برخه کې د فرصتونو برابرول دي، په ځانگړي توگه مېرمنو ته چې عايدات يې لوړ او په دې توگه له خپلوکورنيو سره په اقتصادي ډگر کې مرسته وکړي.

له موږ سره اړيکه:

سرک نيله باغ، دارالامان وات، کابل--افغانستان

www.weerdp-mrrd.gov.af

www.facebook.com/weerdpofficial

@weerdpofficial

Abdulwafi.nayebzai@mrrd.gov.af

+93 (0) 788 911 211

